

A Váci Járásbíróság ÍTÉLETE

Az ügy száma:	11.P.20.619/2024/25.
I. rendű felperes	F.B-né K.B.
II. rendű felperes	Kerekes és Társai Ügyvédi Iroda dr. Ölveczky István ügyvéd (1154 Budapest, Őrjárom tér 5.)
I-II. rendű felperes képviselője:	
I. rendű alperes	Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (1051 Budapest, Nádor utca 16.)
II. rendű alperes	OTP Jelzálogbank Zártkörűen Működő Részvénytársaság (1051 Budapest, Nádor utca 21.)
III. rendű alperes	OTP Faktoring Zártkörűen Működő Részvénytársaság (1051 Budapest, Mozsár utca 8.)
I-II-III. rendű alperes képviselője	Törös Ügyvédi Iroda dr. Törös Judit ügyvéd (1065 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 53.)
A per tárgya	szerveződés részleges érvénytelenségének megállapítása

A rendelkező rész

A bíróság megállapítja, hogy az I. rendű felperes, mint adós/zálogkötelezett, II. rendű felperes, mint adóstárs, továbbá I. és II. rendű alperes, mint hitelezők, II. rendű alperes ügyis mint zálogjogosult között dr. Chikán Csaba váci közjegyző által 1428/Ü.323/2007. szám alatt, 2007. május 3. napján közjegyzői okiratba foglalt, 1007599 ügyletazonosító számú, ingatlan jelzáloggal biztosított devizában nyilvántartott jelzálog-típusú hitel kölcsönszerződés V.1.) a./ pontja azon szerződési kikötés, hogy „A hitelezők a kölcsönszerződést jogosultak azonnali hatállyal felmondani, és a teljes

kölcsöntartozást, valamint járulékait esedékessé tenni, az Adósok pedig egyetemlegesen kötelesek a felmondással esedékessé tett teljes tartozást – ha a felmondásban más határidő nem szerepel – a felmondás közlésével egyidejűleg a Hitelezőknek megfizetni, ha az Adósok vagy Zálogkötelezettek a jelen szerződés alapján őket terhelő valamely kötelezettségüknek nem tesznek eleget, a szerződést – az adósi fizetési késedelmet is ideértve – megszegik.” tisztességtelen szerződéses kikötés és ezért érvénytelen kikötés. A szerződés az érvénytelen kikötés nélkül is teljesíthető.

A bíróság a fentiek türéseire kötelezi I., II. és III. rendű alperest.

Ezt meghaladóan a bíróság a felperesek keresetét elutasítja.

A bíróság kötelezi I., II. és III. rendű alperest egyetemlegesen, hogy 15 napon belül fizessen meg felperesek részére egyetemlegesen 502.880,- Ft – azaz ötszázkétezer-nyolcszáznyolcvan – forint perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a Budapest Környéki Törvényszékhez címzett, de a Váci Járásbíróságnál elektronikus úton eljáró félnek elektronikus úton, nem elektronikus úton eljáró félnek írásban, három egyező példányban előterjeszhető fellebbezésnek van helye.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri, a bíróság azt indokoltnak tartja, vagy tárgyaláson fogatosítható bizonyítást kell lefolytatni. A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésében kell előterjesztenie. A fellebbező fél ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított tizenöt napon belül tárgyalás tartását kérheti.

A felek kérelme alapján sem kell tárgyalást tartani, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 379. és 380. §-ban meghatározott okból kell hatályon kívül helyezni, a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, a fellebbezés csak a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével, illetve az előzetes végrehajthatósággal kapcsolatos, vagy a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul.

I n d o k o l á s

- [1] Az I. rendű felperes, mint adós/zálogkötelezett, II. rendű felperes, mint adóstárs, továbbá I. és II. rendű alperes, mint hitelezők, II. rendű alperes úgyis mint zálogjogosult között dr. Chikán Csaba váci közjegyző által 1428/Ü.323/2007. szám alatt, 2007. május 3. napján közjegyzői okiratba foglalt, 1007599 ügyletazonosító számú, ingatlan jelzáloggal biztosított devizában nyilvántartott jelzálog-típusú hitel kölcsönszerződés jött létre (a továbbiakban kölcsönszerződés).
- [2] Az szerződés V.1.) a./ pontja értelmében a hitelezők a kölcsönszerződést jogosultak azonnali hatállyal felmondani, és a teljes kölcsöntartozást, valamint járulékait esedékessé tenni, az Adósok pedig egyetemlegesen kötelesek a felmondással esedékessé tett teljes tartozást – ha a felmondásban más határidő nem szerepel – a felmondás közlésével egyidejűleg a Hitelezőknek megfizetni, ha az Adósok vagy Zálogkötelezettek a jelen szerződés alapján őket terhelő valamely kötelezettségüknek nem tesznek eleget, a szerződést – az adósi fizetési késedelmet is ideértve – megszegik.

- [3] A kölcsönszerződés V.5.) pontjának első bekezdése rögzítette, hogy „A szerződő felek megállapodnak abban, hogy a jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptkb-ban a jelzálog-hitelintézetéről és a jelzáloglevélről szóló törvényben a bankhitelre vonatkozó jogszabályokban, valamint a Hitelezők Általános Üzletszabályzatában és a devizában nyilvántartott lakáscélú és jelzálogtípusú konzorciális OTP hitelekről szóló Üzletszabályzatában foglaltak az irányadók.
- [4] Az I. r. alperes a felperesek által 2010. év február 22. napján átvett dr. Fiedler Ernő Közjegyzői Irodája dr. Kiss Attila közjegyző helyettes előtt a 11022/Ü/102/2010/8. szám alatt közjegyzői okiratba foglalt felmondó nyilatkozatot bocsájtott ki a felperesekkel szemben, mivel felperesek többszöri felszólításuk ellenére sem rendezték a hitelszámlájukon mutatkozó hátralékot, ezért a Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontja alapján a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta és ezzel a fennálló teljes tartozásának és járulékainak azonnali megfizetését követelték. A hitelszámlán fennálló tartozás 2010. február 8. napján 51.507,34- CHF tőketartozás, 1.126,49- CHF esedékes ügyleti kamat, 84,74- CHF kezelési költség, 10,45- CHF késedelmi kamat, összesen 52.729,02- CHF.
- [5] I. és II. rendű alperes a kölcsönszerződésből eredő követelését a Budapesten 2011. év április 26. napján aláírt az egymást követő engedményezést tartalmazó közös nyilatkozatban III. rendű alperesre, mind engedményesre engedményezte. Dr. Chikán Csaba váci közjegyző 14028/Ü/354/2011/4. számú 2011. július 1. napján jogerőre emelkedett végzésével megállapította, hogy III. rendű alperes a 1428/Ü.323/2007. számú közjegyzői okiratba foglalt követelés jogosultjának, a II. rendű alperesnek, az okiratban foglalt követelés tekintetében az I. rendű alperes jogutódlásának közbenjöttével jogutódja.
- [6] III. rendű alperes végrehajtási eljárást kezdeményezett felperesekkel szemben. I. rendű felperessel szemben III. rendű alperes végrehajtást kérő által Dr. Chikán Csaba váci közjegyző 14028/Ü/354/2011. számú végrehajtási záradékkal ellátott okirata alapján dr. Boross Tamás váci végrehajtó előtt 005.V.2290/2011. számon, míg II. rendű felperessel szemben III. rendű alperes végrehajtást kérő által Dr. Chikán Csaba váci közjegyző 14028/Ü/355/2011. számú végrehajtási záradékkal ellátott okirata alapján 0218.V.1692/2011. számon van folyamatban dr. Fülöp Szabolcs gödöllői végrehajtó előtt.
- [7] I. r. alperes a 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyéb rendelkezéséről szóló 2014. évi XL. törvényben (elszámolási törvény) előírt elszámolási kötelezettségének teljesítéséről, annak eredményéről szóló levelet küldött a szerződési partnereinek.

A felperes kereseti kérelme

- [8] Felperesek keresetében kérték, hogy a bíróság állapítsa meg és kötelezze az alpereseket annak tűrésére, hogy a felperesek, valamint az I. és II. rendű alperesek között 2007. május 3. napján megkötött dr. Chikán Csaba váci közjegyző előtt 14028.Ü.323/2007. számú közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés V. fejezet 1.) pont alábbi kikötése érvénytelen, a szerződés az érvénytelen kikötés nélkül is teljesíthető.
Érvénytelen kikötés V.1.) A kölcsönszerződés felmondásának szabályai.
A hitelezők a kölcsönszerződést jogosultak azonnali hatállyal felmondani, és a teljes kölcsöntartozást, valamint járulékait esedékessé tenni, az Adósok pedig egyetemlegesen kötelesek a felmondással esedékessé tett teljes tartozást – ha a felmondásban más határidő nem szerepel – a felmondás közlésével egyidejűleg a Hitelezőknek megfizetni, ha
a.) az Adósok vagy Zálogkötelezettek a jelen szerződés alapján őket terhelő valamely

kötelezettségüknek nem tesznek eleget, a szerződést – az adósi fizetési késedelmet is ideértve – megszegik.

A kikötés érvénytelenségének jogkövetkezménye, hogy dr. Fiedler Ernő budapesti közjegyző 2010. március 01. napján 11022/Ü/102/2010/8-2. ügyszámon kelt közjegyzői okiratba foglalt felmondás jogszerűtlen.

- [9] Az érvényesíteni kívánt jog jogalapjaként a rPtk. 205/A. § (1) bekezdését, rPtk. 298. § a) pontját, rPtk. 525. § (1) bekezdés e) pontját, rPtk. 209. § (1) bekezdését, rPtk. 685. § d) és e) pontját, rPtk. 209/A. § (1)-(2) bekezdését, rPtk. 239/A. § (1) bekezdését, rPtk. 234. § (1) bekezdését, rPtk. 239. § (2) bekezdését, valamint a 2007. évi CLXVIII. törvényt jelölte meg. Felperesek arra hivatkoztak, hogy a szerződési kikötés tisztességtelen. A tisztességtelen feltétel kiesik, arra jog nem alapítható, a kiesett feltételt módosítani tilos, jogszabállyal helyettesíteni tilos, sem diszpozitív, sem általános, sem nem diszpozitív szabállyal. A felmondhatóság kiesése miatt a felmondás jogszerűtlen.
- [10] Felperesek hivatkoztak arra, hogy tisztességtelen a legkisebb összeg mulasztását a súlyos és legsúlyosabb jogkövetkezménnyel, az azonnali hatályú felmondással szankcionálni, a tisztességtelen feltétel kiesésével kell a szerződést teljesíteni. Álláspontja szerint a kiesett feltétel nem pótolható diszpozitív szabállyal, jelen esetben a régi Ptk. 525. §. rendelkezéseivel. Erre tekintettel a szerződés felmondás nélkül érvényes és a jelen ügyben a felmondás jogszerűtlen. Hivatkozott a bírói joggyakorlatra, és több bíróság döntését ítéleti rendelkezését, valamint annak indoklását felsorolta.
- [11] Felperesek nyilatkoztak, hogy követelésük nem keletkezett, az alperesektől kapott felülvizsgált elszámolást hiányosan csatolták
- [12] Perköltség igény vonatkozásában 1.000.000,- Ft ügyvédi díjra és 21.000,- Ft eljárási illeték megfizetésére terjesztettek elő igényt a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdése alapján, az ügyvédi megbízási szerződést csatolt és költség felszámítás terjesztettek elő.

Az alperes ellenkérelme

- [13] Alperesek ellenkérelmükben kérték a kereset elutasítását, valamint felperesek perköltségben marasztalását.
- [14] Elsősorban hivatkoztak arra, hogy a megállapítási kereset jogszabályi feltételei nem állnak fenn a Pp. 172. § alapján. Másodsorban hivatkoztak arra, hogy a kölcsönszerződést a rPtk. 525. § alapján jogosult a hitelező felmondani akkor is, ha a felmondási jogot magába a kölcsönszerződésbe nem foglalták bele. Felperesek a felmondás jogszerűségének körében kérhetnek megállapítási keresetet, de ekörben anyagi jogot nem jelöltek meg.
- [15] Hivatkoztak továbbá arra, hogy a felmondási ok a rPtk. 525. § (1) bekezdés e.) pontján alapul, maga a kölcsönszerződés felmondása is ezen rendelkezésre történő hivatkozással került felmondásra. A rPtk.209. § (5) bekezdése pedig kimondja, hogy nem minősülhet tisztességtelennek a szerződési feltétel, ha azt jogszabály állapítja meg, vagy jogszabály előírásainak megfelelően határozzák meg. A szerződési feltétel azért sem lehet tisztességtelen, mert a rPtk. törvényi rendelkezéseihez képest nem fogalmaznak meg szigorúbb szabályt. Az adós szerződéses kötelezettségének nem teljesítése a visszafizetést veszélyezteti, ezért a felmondás lehetőségének kikötése erre az esetre a hatályos jogszabályoknak megfelelő igénynek számít. A kölcsönszerződés felmondásában rögzített tényre hivatkozott, mely szerint I. rendű felperes többszöri felszólítás ellenére sem rendezte a hitelszámláján mutatkozó hátralékot, azaz az I. rendű felperes szerződésszegő magatartása huzamosabb időtartamig állt fenn, melyre tekintettel a felmondás jogszerű.

[16] Perköltség vonatkozásában a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) bekezdése alapján terjesztettek elő igényt.

A felperesek keresete az alábbiak szerint részben alapos:

- [17] A jelen perre a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) rendelkezései az irányadóak.
- [18] A jelen perben első körben abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy kivel szemben terjeszthető elő az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása iránti kereset, kérhető-e a szerződés részleges érvénytelenségének, illetve a felmondás érvénytelenségének megállapítása a fennálló tartozás megállapítása nélkül.
- [19] A felek között nem vitásan deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés jött létre, amely szerződés a DH2 törvény hatálya alá tartozott. A Pp. 172. § (3) bekezdésében írt eljárásjogi feltételeket a szerződés érvénytelensége iránti perben a régi Ptk. 239/A. § (1) bekezdésére figyelemmel nem kell alkalmazni - a felperesek a Pp. 172. § (3) bekezdésében előírt feltételek fennállása nélkül is előterjeszthettek a kölcsönszerződés részleges érvénytelenségének megállapítása iránti keresetet.
- [20] A felperesek a keresetükben olyan szerződési feltétel érvénytelenségének a megállapítását kérték, amely feltétel nem hat ki a felperesek kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségére és a szerződő felek közötti elszámolásra. Erre figyelemmel a felpereseknek a perben nem kellett a DH2 törvény 37. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő kereseti kérelmet előterjesztenie ahhoz, hogy érdemben elbírálható legyen az érvénytelenségi keresetük. Ennek ellenére a felperesek a részleges érvénytelenség, egy szerződési kikötés érvénytelenségének megállapításán kívül a keresetükben az érvénytelenség jogkövetkezményként a tisztességtelen szerződési feltételre tekintettel a felmondás jogszerűtlenségének megállapítását, valamint annak megállapítását kérték, hogy a szerződés az érvénytelen kikötés nélkül is teljesíthető. A felperesek keresete ilyen módon kiterjedt a szerződés részleges érvénytelenségének megállapításán felül az érvénytelenség jogkövetkezményének alkalmazására és a felek közötti elszámolásra is, ezért keresete megfelelt a DH2 törvény 37. § (1) bekezdésében támasztott követelményeknek. Ezért a DH2 törvény 37. § (1), (2) bekezdése alapján nem volt lehetőség a per megszüntetésére. A DH2 törvény 37. § (2) bekezdése nem teszi lehetővé az ott írt okokból a kereset elutasítását.
- [21] A felek a kölcsönszerződést a régi Ptk. hatálya alatt kötötték meg, ezért az érvénytelenségére és annak jogkövetkezményeire a régi Ptk. rendelkezéseit kellett alkalmazni.
- [22] A perben az nem volt vitatott, hogy a felperesek által hivatkozott szerződési feltétel egyedileg meg nem tárgyalta feltétel.
- [23] A bíróságnak elsősorban abban kellett állást foglalnia, hogy a kölcsönszerződés felmondásra vonatkozó V.1. a) pontja tisztességtelen szerződéses kikötés-e. Amennyiben ugyanis a kölcsönszerződések felmondására vonatkozó V.1. a) pont szerinti szabályozást kell alkalmazni, akkor a felperes bármilyen csekély mértékű hátraléka súlyos szerződésszegésnek minősül és az alapján kell eljárni.
- [24] A bíróság a felmondási ok tisztességtelenségének vizsgálata során abból indult ki, hogy a rPtk. tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó szabályai a 93/13/EGK irányelv harmonizálását szolgálják, így azokat az uniós joggal összhangban, az uniós jog elsőbbségére és az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) ítélkezési gyakorlatára tekintettel kell alkalmazni. Az EUB előzetes döntéshozatali eljárásban kifejtett álláspontja ugyanis a tagállami bíróság számára kötelező jelleggel magyarázza és pontosítja az uniós jogszabály jelentését és

terjedelmét, ahogy azt annak hatálybalépésétől kezdődően értelmezni és alkalmazni kell, illetve kellett volna (C-92/11. „RWE Vertrieb” ítélet 58. pont).

- [25] Az EUB C-415/11. „Aziz” ügyben hozott ítéletének 68-69. pontjai alapján annak megállapításához, hogy valamely feltétel a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenséget idéz-e elő a fogyasztó kárára, különösen a nemzeti jognak a felek megállapodása hiányában irányadó szabályait kell figyelembe venni. Az ilyen egyenlőtlenség csak akkor nem sérti a jóhiszeműség követelményét, ha méltányos eljárás esetén észszerűen elvárható lett volna, hogy a fogyasztó egyedi megtárgyalást követően is elfogadja az adott feltétel.
- [26] A felperesek által kifogásolt szerződéses kikötés a szerződésben tisztességtelen szerződéses kikötés, amely a fogyasztó hátrányára a szerződéses jogok és kötelezettségek rendszerében jelentős egyenlőtlenséget idéz elő (EUB C-537/12, C-116/13, C-415/11, C-92/11). Az ún. Aziz tesztet (C-415/11) szem előtt tartva a nemzeti jog diszpozitív rendelkezéséhez képest kell megvizsgálni, hogy a vitatott kikötés hátrányos-e a fogyasztó számára, és ha igen akkor milyen hátrányt jelent. A régi Ptk. 525. § (1) bekezdésének e) pontja alapján csak az adós súlyos szerződésszegése adhat alapot a kölcsönszerződés azonnali hatályú felmondására. Ehhez képest a vitatott szerződési feltétel az adós súlyosnak nem minősülő, akár jelentéktelen, csekély súlyú szerződésszegése esetén is lehetővé tette az I. rendű alperes számára, hogy azonnali hatállyal felmondja a hosszú lejáratú, jelentős összegű kölcsönszerződést, és egy összegben esedékessé tegye az adós hátralékos tartozását. Így ez a feltétel a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a felperesek hátrányára állapítja meg a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a régi Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontjához képest. Erre figyelemmel a rendelkezés a régi Ptk. 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelen és a régi Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmis.
- [27] A semmis kikötés folytán a kölcsönszerződés részlegesen érvénytelen. A régi Ptk. 239. § (2) bekezdése alapján a fogyasztói szerződés részleges érvénytelenség esetén csak akkor dől meg, ha az érvénytelen rész nélkül nem teljesíthető. A perbeli kölcsönszerződés teljesíthető a szerződés V.1. a.) pontjába foglalt tisztességtelen feltétel nélkül is, ezért e feltétel semmissége nem eredményezi a teljes szerződés érvénytelenségét.
- [28] Az uniós jog szabályai szerint [1993. április 5-i 93/13/EGK irányelv (EGK irányelv) 6. cikk (1) bekezdés, EUB C-618/10, C-70/17., és C-179/17. számú ítéletei] a fogyasztói szerződésbe foglalt tisztességtelen feltételt a tagállami bíróságok nem tehetik tisztességesse a feltétel tartalmának módosításával és a bíróság által tisztességesnek vélt tartalom megállapításával. A tisztességtelen, és ebből az okból semmis kikötés érvénytelenségének a jogkövetkezménye az, hogy erre a kikötésre nem lehet jogot és kötelezettséget alapítani - a tisztességtelen feltételt „nem írtnak” kell tekinteni, és a szerződést úgy kell megítélni, mintha a tisztességtelen feltétel már a szerződés megkötésekor sem lett volna a szerződés része. A perbeli kölcsönszerződés V.1. a.) pontjába foglalt tisztességtelen kikötésben megállapított feltételek helyett az I. rendű alperes az EGK irányelv és a C-397/11. és C-26/13. ítéletek értelmében a régi Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontja, mint a nemzeti jog diszpozitív szabálya szerint gyakorolhatta a kölcsönszerződés felmondásának jogát. A felmondási jog bíróság beavatkozása nélkül is a nemzeti jog diszpozitív szabályai szerint, azaz a régi Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontja alapján gyakorolható. A perbeli kölcsönszerződés továbbá rendelkezett arról is, hogy a közjegyzői okiratba foglalt szerződésben nem rendezett kérdésekre a régi Ptk. irányadó.
- [29] A 4/2021. számú PJE határozat szerint a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződések részleges semmissége miatt szükséges elszámolási kötelezettséget előíró 2014. évi XL. törvény (DH2 törvény) szerinti elszámolás nem zárja ki, hogy a bíróság a polgári jog szabályai szerint

utólag vizsgálja, hogy alapos volt-e a pénzügyi intézet részéről a szerződésnek az adós fizetési késedelmére alapított felmondása. A Kúria a határozat indokolásában rámutatott arra, hogy a kölcsönszerződések esetében a Ptk. 525. § (1) és (2) bekezdése külön nevesíti a szerződés azonnali hatályú felmondását megalapozó körülményeket. Ezek közül a Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontja szerint alapot adhat a hitelező számára az azonnali hatályú felmondásra, ha az adós súlyos szerződésszegést követett el. A kölcsöntartozás teljesítése az adós alapvető kötelezettsége, a fizetési késedelem minősülhet olyan súlyos szerződésszegésnek, ami adott esetben alapot adhat a kölcsönszerződés felmondására.

- [30] Mivel a már kifejtett okokból a Kölcsönszerződések felmondásra vonatkozó V.1. a.) pontja a Ptk. 209. § (1) bekezdése értelmében tisztességtelen, figyelembe véve a TANÁCS fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 1993. április 5-i 93/13/EGK IRÁNYELV 6. cikk (1) bekezdését. Az Irányelv 6. cikk (1) bekezdése szerint a nemzeti bíróságnak nincs arra lehetősége, hogy a tisztességtelen feltételt, annak „tartalmának a módosítása útján kiegészítse”.
- [31] Az EU Bíróság arra a kérdésre is egyértelmű választ adott, hogy a szerződés érvénytelensége orvosolható-e oly módon, hogy az érvénytelen szerződési feltétel helyébe a nemzeti jog diszpozitív szabálya kerül. Az EUB ítélkezési gyakorlata szerint, amennyiben a szerződés „a tisztességtelen feltétel elhagyása esetén nem teljesíthető, e rendelkezéssel nem ellentétes a nemzeti jog azon szabálya, amely lehetővé teszi a nemzeti bíróság számára a tisztességtelen feltételnek a nemzeti jog valamely diszpozitív rendelkezésével való helyettesítése révén az e feltétel érvénytelenségének orvoslását” (C-26/13. 85. pont). Az a felek között jelentős egyenlőtlenséget hozott volna létre, ha az I. r. alperes nem rendelkezne arra jogosultsággal, hogy a szerződés adósi nem teljesítése esetén az azonnali felmondás jogával élhessen.
- [32] A magyar jog vonatkozó diszpozitív rendelkezését a Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontja tartalmazza, amelynek értelmében a hitelező azonnali hatállyal akkor mondhatja fel a kölcsönt, ha az adós más súlyos szerződésszegést követett el. Önmagában nem az volt tisztességtelen, hogy a hitelezőt megillette a kölcsön felmondásának a joga, hanem - a már kifejtettek értelmében - az, hogy ezen súlyos szankció alkalmazására nem csak a súlyos mértékű fizetési elmaradás esetén, hanem lényegében akkor is jogosultsága volt, ha az adós bármilyen mértékű fizetési kötelezettségét megszegi, legyen az elmaradt fizetési kötelezettség bármilyen kicsi mértékű is.
- [33] Az EGK irányelv 6. cikk (1) bekezdéséből és az EUB töretlen és egyértelmű gyakorlatából következett (C-397/11, C-472/20), hogy a nemzeti jogot annak figyelembevételével kell értelmezni (vagy annak alkalmazását szükség szerint mellőzni), hogy a tisztességtelen szerződési feltétel semmilyen módon nem jelenthet kötelezettséget, hátrányt a fogyasztó számára, a jogkövetkezmények alkalmazásánál olyan helyzetet kell előidézni, mintha a kikötés soha nem létezett volna. A fogyasztói szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekre vonatkozó jogkövetkezmények uniós jognak [EGK 6. cikk (1) bekezdése] megfelelő értelmezési kötelezettségből ezért az következik, hogy a tisztességtelen szerződési feltételek miatt részlegesen érvénytelen szerződés érvényessé nyilvánítását megelőző szerződésszegés fennállását és annak jogkövetkezményeit a régi Ptk. 237. § (2) bekezdése alapján ahhoz képest kell vizsgálni, hogy az érvénytelen feltétel nélkül milyen szerződéses kötelezettségek terhelték volna a feleket.
- [34] Az alperesi felmondás a rPtk. 525. § (1) bekezdés e.) pontján alapult, felperesek a felmondás jogszerűtlen voltának megállapítását pedig kizárólag jogkövetkezményként kérték levonni a tisztességtelen szerződési feltétel okán, amelyre a bíróság a fentebb kifejtettek okán a felmondás indokaira tekintettel nem látott lehetőséget, mivel a felek a szerződésükben maguk határoztak

ügy, hogy a nem szabályozott kérdésekben a rPtk. rendelkezései az irányadók.

- [35] Mindezekre tekintettel a bíróság a felperesek keresetének a tisztességtelen kikötés érvénytelenségének megállapítása tekintetében helyt adott, míg ezt meghaladóan elutasította és a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.
- [36] A Pp. 83. §. (2) bekezdése értelmében részleges pernyertesség esetén a fél az ellenfél perköltségét a pervesztessége arányában téríti meg. Ha a pernyertesség és a pervesztesség aránya közötti különbség, valamint a fél és az ellenfél javára meghatározott perköltségek összege közötti különbség nem jelentős, egyik fél sem köteles perköltség megtérítésére. A jelen perben a pernyertesség pervesztesség aránya 50-50%,
- [37] Felperesek a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdése alapján az ügyvédi megbízási szerződés és keresetben rögzített költség felszámítás alapján 1.021.000,- Ft perköltség igény terjesztett elő, melynek 50%-ára jogosultak, azaz 510.500,- Ft-ra. Az alperesek perköltségigényüket a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdése alapján kérték megállapítani, azzal, hogy a jogi képviselő ÁFA fizetésére köteles, így ennek 50 %-a a meg nem állapítható pertárgyértékre tekintettel 6.000,- Ft +ÁFA, azaz 7.620,- Ft, melyre tekintettel a bíróság kötelezte I., II. és III. rendű alperest a felperesek részére egyetemlegesen 502.880,- Ft megfizetésére.
- [38] Az elektronikus kapcsolattartás választása esetén a bíróság részére elektronikus úton a fellebbezést és mellékletét az Országos Bírósági Hivatal útján kézbesítési rendszer alkalmazásával kell – az elektronikus úton kapcsolatot tartó által minősített, vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírással vagy bélyegzővel ellátva, vagy az azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatás útján hitelesítve – benyújtani az Országos Bírósági Hivatal elnöke által erre rendszeresített űrlapon, amely űrlapot az Országos Bírósági Hivatal a honlapon közzéteszi.
- [39] Az elektronikus kapcsolattartás választásának lehetőségére vonatkozó tájékoztatás a Pp. 605. §-án, míg az elektronikus kapcsolattartás szabályaira vonatkozó útmutatás a Pp. 618. §-ában foglaltakon alapul.
- [40] Az ítélet elleni fellebbezési jog a Pp. 365. § (2) bekezdés *a*) pontján alapul.

Vác, 2025. március 14.

dr. Molnár Andrea sk.
b í r ó